

Platy učitelů v roce 2025 a výhled: pád na dno?¹

ČERVEN 2026

DANIEL MŮNICH*, VLADIMÍR SMOLKA*

Shrnutí

- Výše učitelských platů v porovnání s ostatními profesemi dlouhodobě ovlivňuje kvalitu učitelského sboru, a tedy i vzdělávání. Výrazně spoluurčuje kdo do učitelské profese vstupuje, kdo v ní zůstává a kdo ji naopak opouští. Důležitá není jen aktuální výše platů, ale také důvěryhodnost a předvídatelnost jejich budoucího vývoje. Vyšší platová atraktivita školám umožňuje větší výběr mezi uchazeči o učitelské pozice a posiluje tlak na kvalitu výuky.
- Relativní platy učitelů – tedy jejich poměr k průměrné mzdě v ekonomice – se v zemích OECD a EU dlouhodobě pohybují okolo **130 %** průměrné mzdy. V Česku se až do roku 2017 držely pouze kolem **106 %**, tedy hluboko pod úrovní vyspělých zemí. V letech 2017–2021 rychle rostly a dosáhly historického maxima **125 %**. Od té doby však opět výrazně klesají. V roce 2025 poklesly zpět na **108,4 %**, protože tempo růstu učitelských platů v posledních letech výrazně zaostávalo za tempem růstu mezd v české ekonomice.
- Na základě očekávaného růstu mezd v ekonomice a schváleného státního rozpočtu na rok 2026 odhadujeme, že se relativní platy učitelů v roce 2026 zvýší, ale jen mírně. Pokud by se ale v roce 2027 naplnil původní, zřejmě již ignorovaný Střednědobý výhled státního rozpočtu na rok 2027 a 2028 z října 2025, relativní platy učitelů by se propadly dokonce pod úroveň historického minima před rokem 2017.
- Mezinárodní srovnání OECD používají jiný ukazatel: platy učitelů porovnávají s průměrnými výdělků vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Podle tohoto měřítka Česko až do roku 2017 patřilo k zemím OECD i EU s nejnižšími učitelskými platy. Mezi lety 2017–2021 se situace výrazně zlepšila, od té doby se ale opět rychle zhoršuje. Zatímco průměr zemí OECD činí **87 %**, poslední známý údaj pro Česko za rok 2024 dosahuje pouze

¹ Tato studie reprezentuje pouze názor autorů, a nikoli oficiální stanovisko Ekonomického ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK (CERGE). Poděkování patří Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR za souhlas s výzkumným využitím dat ISPV, která sbírá a spravuje firma TREXIMA, spol. s r. o. Za cenné odborné konzultace k mzdovým indikátorům děkujeme pracovníkům oddělení statistik MŠMT. Případné chyby však jdou pouze na vrub autorů. Studie byla vydána s podporou Akademie věd ČR a IOCB TECH.

* CERGE-EI, společné pracoviště UK a EKÚ AV ČR, v. v. i.

72 %. Bez změny dosavadního trendu by se Česko brzy opět zařadilo mezi země OECD s nejnižší relativní úrovní učitelských platů.

- Politický závazek zvýšit platy učitelů na **130 %** průměrné mzdy v české ekonomice se od roku 2018 objevuje ve volebních programech většiny parlamentních stran a převzala jej i vláda Petra Fialy od roku 2022. Od roku 2024 je tento závazek zakotven i v zákoně, byť jeho interpretace je sporná. Český ukazatel 130 % průměrné mzdy přibližně odpovídá úrovni průměru zemí OECD a EU poměřováno mezinárodním ukazatelem OECD (**85–89 %** platu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců). Česká republika se této úrovni v roce 2021 výrazně přiblížila, následně se od něj ale znovu vzdálila.
- Současná vláda Andreje Babiše deklarovala, že průměrný plat učitelů na konci volebního období v roce 2029 dosáhne úrovně **75 tisíc Kč**. Dle aktuální predikce růstu mezd v ekonomice Ministerstva financí z dubna 2026 to odpovídá relativním učitelským platům na úrovni **122 %** průměrné mzdy, což je méně než původní závazek **130 %**. Může to ale také znamenat, že i současná vláda, jako vláda předchozí, platy učitelů poměruje k průměrné mzdě v ekonomice dva roky před rokem, na který se výdaje na platy učitelů rozpočtují. Přesto by to ale znamenalo opětovné přiblížení se Česka průměru zemí OECD a EU.
- Udržení relativních platů učitelů alespoň na úrovni let 2025 a 2026 by v letech 2027 a 2028 vyžadovalo každoroční růst učitelských platů tempem odpovídajícím růstu nominálních mezd v ekonomice, dle predikcí o **6,1 %** a **5,2 %**. Pomalejší růst by znamenal další pokles platové atraktivity učitelské profese. Samotné udržení relativních platů v roce 2027 na úrovni roku 2026 by si vyžadovalo přibližně **11 mld. Kč** navíc ve státním rozpočtu. Návrat k úrovni 130 % průměrné mzdy již v roce 2027 by si vyžádal navíc zhruba **35 mld. Kč**.
- Určujícím faktorem vývoje relativních platů učitelů je tzv. intenzita financování regionálního školství, tedy podíl výdajů státního rozpočtu na regionální školství vůči HDP. Intenzita v případě Česka dosáhla maxima a téměř průměru zemí EU v letech 2021–2022. V dalších letech však intenzita financování klesala. Pokud by se měla intenzita v roce 2027 alespoň udržet na úrovni roku 2026, musely by výdaje na regionální školství ve státním rozpočtu vzrůst tempem nominálního růstu HDP **6,1 %**, tedy zhruba o **12 mld. Kč**.

Detailnější zjištění studie

- Učitelské platy v letech 2017–2021 rostly výrazně rychleji než platy ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců ve veřejném i soukromém sektoru. Přestože po roce 2021 jejich růst výrazně zpomalil, relativně jsou platy učitelů v roce 2025 stále mírně vyšší než v roce 2017.
- Ve všech věkových skupinách učitelů měl vývoj podobný průběh: výrazný růst do roku 2021 a následný pokles. Dlouhodobě nejméně atraktivní jsou platy učitelů středního věku. Ve srovnání s většinou ostatních vysokoškolských profesí totiž platy učitelů s věkem a praxí rostou pomaleji, byť po delší část kariéry. Po roce 2021 se nejrychleji zhoršuje relativní postavení nejmladších učitelů.
- Rozdíly mezi platy jednotlivých učitelů zůstávají v Česku dlouhodobě velmi malé, a to i v mezinárodním srovnání. Odměňování nadále dominantně určuje délka praxe, nikoli kvalita práce. Nízká variabilita platů omezuje motivaci kvalitních učitelů, zvyšuje riziko jejich odchodů z profese a snižuje atraktivitu učitelství pro mladší generace.
- Podíl nadtarifních složek platů učitelů výrazně vzrostl v letech 2019–2021, od roku 2022 postupně klesá. Přesto zůstává mírně vyšší než u srovnatelných profesí ve veřejném sektoru.

Teachers' Salaries in 2025 and Beyond: Falling Back to the Bottom?²

JUNE 2026

DANIEL MŮNICH*, VLADIMÍR SMOLKA*

Summary

- Teacher salaries have a long-term impact on the quality of teaching staff and, consequently, on the quality of education. Salaries help to determine who enters the teaching profession, who stays in it, and who leaves it. It is not only the current level of salaries that matters, but also the credibility and predictability of their future developments. More attractive salaries allow schools to have a wider selection of candidates for teaching positions and increases the pressure for high-quality instruction.
- Relative teacher salaries—that is, their ratio to the average wage in the economy—have long hovered around **130%** of the average wage in OECD and EU countries. In the Czech Republic, they remained at only around **106%** until 2017, well below the level of developed countries. Between 2017 and 2021, they rose rapidly, reaching a historic high of **125%**. Since then, however, they have been falling sharply again. By 2025, teacher salaries had fallen to just **108.4%**, as growth in recent years has lagged significantly behind wage growth in the Czech economy as a whole.
- Based on expected wage growth in the economy and the approved federal budget for 2026, we estimate that teachers' relative wages will increase in 2026, but only slightly. However, if the original Medium-Term State Budget Outlook for 2027 and 2028, issued in October 2025 and now apparently disregarded, were to materialize in 2027, teachers' relative salaries would fall below the historical low from before 2017.
- OECD international comparisons use a different metric: they compare teachers' salaries with the average earnings of employees with a university degree. By this measure, the Czech Republic was also among the countries with the lowest teacher salaries in the OECD and EU

² This study represents the authors' own views and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences nor of the Charles University Center for Economic Research and Graduate Education (CERGE). We are grateful to the Ministry of Labour and Social Affairs for its approval to use ISPV data collected and managed by TREXIMA, spol. s r. o. We appreciate consultations on salary indicators kindly provided by the Department of Statistics at the Ministry of Education, Youth, and Sports. Any remaining ambiguities or errors are the responsibility of the authors. The study was produced with support from the Czech Academy of Sciences and IOCB TECH.

* CERGE-EI, a joint workplace of Charles University and the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences.

countries until 2017. The situation improved significantly between 2017 and 2021, but has since deteriorated rapidly. While the OECD average stands at **87%**, the latest available data for the Czech Republic for 2024 is only **72%**. Unless the current trend changes, the Czech Republic will once again rank among the countries with the lowest relative levels of teacher salaries.

- A political commitment to raise teachers' salaries to **130%** of the average wage in the Czech economy has appeared in the election platforms of most parliamentary parties since 2018 and was adopted by Petr Fiala's government starting in 2022. Since 2024, this commitment has also been enshrined in law, albeit not entirely unambiguously. The Czech benchmark of 130% of the average wage roughly corresponds to the OECD and EU average in the international OECD indicator (**85–89%** of the salary of employees with a university degree). The Czech Republic came significantly closer to this standard in 2021, but has subsequently drifted away from it.
- The current government led by Andrej Babiš has stated that the average teacher's salary will reach **75,000 CZK** by the end of its term in 2029. According to the Ministry of Finance's April 2026 forecast of wage growth in the economy, this would correspond to teachers' salaries being equal to **122%** of the average wage, rather than the originally promised **130%**. However, it may indicate that the current government, like its predecessor, intends to benchmark teachers' salaries against the average wage in the economy from two years prior to the year for which teachers' salaries are being budgeted. Even so, this would once again bring the Czech Republic closer to the OECD and EU average.
- Maintaining relative teacher salaries at least at the 2025 and 2026 levels would require annual salary increases in 2027 and 2028 at a rate corresponding to the growth in nominal wages in the economy, i.e., approximately **6.1%** and **5.2%**. Slower growth would mean a further decline in the relative salary attractiveness of the teaching profession. Simply maintaining relative salaries in 2027 at the 2026 level would require an additional approximately **CZK 11 billion** in the state budget. A return to the level of 130% of the average wage as early as 2027 would require roughly **CZK 35 billion** more.
- A key factor in the development of teachers' relative salaries is the intensity of regional education funding, i.e., the ratio of state budget expenditures on regional education to GDP. The Czech Republic reached its peak at the approximate EU average in 2021–2022. In subsequent years, however, the intensity of funding declined. If it were to be at least maintained at its current level in 2027, spending on regional education would have to increase at approximately the rate of nominal GDP growth, i.e., by about **6.1%** or roughly **CZK 12 billion**.

More detailed findings of the study

- Teachers' salaries grew significantly faster than those of other university-educated employees in both the public and private sectors between 2017 and 2021. Although the growth slowed significantly after 2021, teachers' salaries in 2025 are still slightly higher than in 2017 in relative terms.
- The trend followed a similar pattern across all age groups of teachers: significant growth through 2021, followed by a decline. In the long term, salaries for middle-aged teachers are the least attractive. Compared to most other university-educated professions, teachers' salaries grow more slowly with age and experience, albeit over a longer arc of their career. After 2021, the relative position of the youngest teachers has deteriorated the most precipitously.

- Differences between individual teachers' salaries have remained very small in the Czech Republic over the long term, even in an international comparison. Compensation continues to be determined primarily by years of experience, not by the quality of their work. Low salary variability limits the motivation of high-quality teachers, increases the risk of their leaving the profession, and reduces the attractiveness of teaching for younger generations.
- The share of non-base salary components in teachers' pay rose significantly between 2019 and 2021, but has been gradually declining since 2022. Nevertheless, it remains slightly higher than in comparable public sector professions.